

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

עוזרים לחגים

הכול מכירים את מנהג 'קמחא דפסחא', שמטרתו לסייע לנזקקים לקראת חג הפסח, אולם גם חגי תשרי המתקרבים מחייבים הושטת יד עוזרת למשפחות הנזקקות. בתי חב"ד ברחבי הארץ פתחו בהיערכות מיוחדת לחלוקת מצרכי מזון למשפחות האלה, כדי לאפשר להן לחגוג את חודש החגים. לנוכח המצוקה חשוב לתרום בעין יפה ולחשוב על המשפחות שבלי עזרתנו יתקשו לחגוג את החגים כראוי.

בתי הכנסת הפתוחים

לאחר ההצלחה הגדולה בשנים הקודמות, צעירי חב"ד מרחיבים את מפעל 'בית הכנסת הפתוח'. בתי חב"ד ברחבי הארץ מקימים יותר משלוש מאות מנייני תפילה מיוחדים לראש השנה וליום הכיפורים, לציבור שאינו רגיל ללכת לבית הכנסת כל ימות השנה. התפילות נערכות במאהלים גדולים וממוזגים, באולמות ציבוריים ובבתי חב"ד, והבאים גם הנחים מהדרכה מסודרת במשך התפילה. פרטים ורשימת אתרי התפילה באתר www.kipur.org.

מזמור לאסף

אלבום ביכורים לזמר אסף שפר ושמו מזמור לאסף. עשרה שירים במגוון סגנונות, שאת רובם הלחין בעצמו. 0506897807.

זמני השבוע

ניווט	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:05	7:43	7:19	6:57
8:03	8:42	8:11	7:51

פרקי אבות: פרקים ג-ד

322 בתי חב"ד לשירותכם *3770 מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפקה והפצה: המרכז לעזרי שלוחות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

למה לבקש סליחה בכל שנה?

המאבק הזה מלווה אותנו לכל אורך חיינו. ככל שהאדם מודע יותר לחלק האלוקי שבו, כך הוא חש יותר את הדרך שלפניו

בלב רוטט. מעמד הסליחות של 'אור ישראלי' (צילום: ישראל ברדוגו)

החבוי בתוכו. הגוף והחומר מושכים אותנו לעבר החולף והרגעי, ואילו הנשמה חותרת אל האלוקי והנצחי. היצר מנסה לגרור אותנו לסיפוקי רגע, לטיפוח האגו ולהשפלת הזולת. החלק האלוקי שבתוכנו שואף אל האמת, אל ההתבטלות בתוך האינסוף, אל האחדות שנוצרת על-ידי כל הפרטים.

המאבק הזה מלווה אותנו לכל אורך חיינו. יש בו עליות ומורדות, הצלחות וכישלונות. ככל שהאדם מודע יותר לחלק האלוקי שבו, כך הוא חש יותר את הדרך שלפניו. אין הוא משלה את עצמו שכבר הגיע אל היעד.

לתקן ולהסתער

לכן בכל שנה אנחנו מתייצבים מחדש לפני הבורא בחיל וברעדה. אולי השתפרנו בשנה האחרונה. אולי השגנו עוד כמה נקודות בהתגוששות המתמדת עם היצר. אבל דווקא משום כך אנחנו יודעים טוב יותר לאן עלינו לשאוף.

בקשת הסליחה והעמידה בראש מורכן אין פירושו שנכשלנו. איננו באים לסליחות בתחושת דכדוך ועצב. להפך, אנו מתייצבים לפני הבורא כחיילים העושים תחקיר של קרב לקראת המשימה הבאה. מתקנים מה שצריך, מפיקים לקחים, אבל מיד מסתערים בעוז רוח על היעד החדש. שנה חדשה לפנינו, והקב"ה ייתן לנו כוחות שהיא תהיה טובה יותר.

שוב מתאספים המוני בית ישראל לאמירת הסליחות. שוב נתייצב בראש מורכן ובלב רוטט לפני ריבון העור' למים ונצהיר: "לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך, כדלים וכרשים דפקנו דלתיך". כל אחד מאיתנו יאמר לקב"ה: "הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה".

אבל למה בעצם מכניסים בפי כולנו אמירות כאלה? למה לא להציע לנו גם הצהרות מסוג אחר? למשל: "באתי היום להציג לפניך, ריבון העולמים,

שנה מושלמת, שבה חייתי כפי רצונך. חשבתי מחשבות טהורות בלבד, הוצאתי מפי אך ורק דברים ישרים והגונים, קיימתי את כל מצוותיך, מתוך הקפדה על כל קוץ ותג".

אתם מחייכים. ברור שאיש אינו יכול להתייצב לפני בורא העולם ולהצהיר הצהרות כאלה. כל אדם יודע היטב עד כמה הוא רחוק מקיום מלא של רצון הבורא. כולנו כושלים ומועדים, חוטאים ומתחרטים, מצטערים על מילים נמהרות, נאבקים במחשבות לא טהורות.

צדיקים בוכים

יתרה מזו, ככל שהאדם מתאמץ יותר לחיות על-פי רצון ה', כך הוא מרגיש יותר עד כמה הוא רחוק משלמות. לכן דווקא עובדי ה' אמיתיים עוסקים בימים האלה ביתר שאת בתשובה ובתחנונים, מפני שכל שמתרוממים ומזדככים כך מקבלים הבנה מהי שלמות אמיתית.

העמידו לנגד עיניכם את רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, שסנדלר נודד שואל אותו אם יש לו משהו לתקן. הצדיק שומע בדבריו תוכחת מוסר נוקבת: "אין לך מה לתקן?!", והוא פורץ בככי מעומק ליבו. או ה'חפץ חיים', שכאשר מכריזים בשבת מברכים חודש אלול על ראש החודש, הוא מתחיל לרעוד בכל גופו ומתייפח כילד קטן.

המתח הזה נובע מהניגוד המובנה בין הגוף ובין הנשמה, בין העולם החומרי ובין הצד האלוקי

הקב"ה עצמו רוצה שלא נבין

מצבים שבהם אין לחפש הסברים כיצד 'להצדיק' את הקב"ה, אלא יש לומר את האמת, שזה דבר בלתי-מובן - 'פלא', למעלה מיכולת ההשגה שלנו!

כוחו של יהודי

הכאב והצער, שאינם יכולים להיות מוסברים, קיימים גם אצל הקב"ה כביכול. הגמרא במסכת בבא בתרא מספרת על אמורא ששמע בתיקול שאומרת "אוי לי שנשבעתי (להגלותם), ועכשיו שנשבעתי, מי מפר לי?". כשסיפר זאת לחכמים, אמרו לו: "היה לך לומר לו: מופר לך!".

מדברי הגמרא עולה שהקב"ה בעצמו מצטער על הגלות ומבקש ש'יפרו' לו את השבועה. ויתרה מזו, בכוחו של יהודי לבטל את הגלות אם יתנהג בענייני קדושה בבחינת 'הפלא', למעלה מן ההיגיון. כשהוא יעסוק בהפצת התורה בלי חשבונות, תבטל קללת 'הפלא', וישפע שפע רוחני נעלה בטוב הנראה והנגלה, בלי גבול ומידה, עד לגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(תורת מנחם - מנחם ציון, כרך ב, עמ' 414)

ואמרו: "אדרבה, זו היא גבורתו, שכובש את יצרו, שנותן ארך אפיים לרשעים. ואלו הן גוראותיו".

כלומר, ירמיה ודניאל ביטלו את אמירת תוארי השבח "הגיבור והנורא" כלפי הקב"ה, שכן באותה עת ביטאו המציאות מצב הפוך לחלוטין. עם ישראל סבל צרות איומות, והיה נראה שיד שונאי ישראל על העליונה. אך לימים באו אנשי כנסת הגדולה והסבירו כי דווקא מציאות זו היא ביטוי לגדולתו של הקב"ה, וחזרו לומר את התארים האלה.

אמירה אמיתית

נשאלת השאלה, וכי ירמיה ודניאל לא ידעו את ההסברים האלה? מדוע ביטלו את תקנת משה רבנו וחדלו מלומר "הגיבור והנורא"? משיבה הגמרא: "מתוך שידועין בקב"ה שאמיתי הוא, לפיכך לא כיזבו בו".

כאשר המציאות הנראית לעיניים נראתה סותרת לחלוטין את תיאורו של הקב"ה כ'גדול' ו'נורא' - לא היו ירמיה ודניאל יכולים לומר זאת. הם חשו שזו תהיה אמירה שאינה אמיתית, לנוכח המציאות ההפוכה לגמרי. מכאן למדנו שיש

בפסוקי התוכחה נאמר: "וְהִפְלֵא ה' אֶת מִכְתָּבָהּ". קללה זו חמורה מקודמותיה, שכן משמעותה מכות שיהיו בבחינת פלא, למעלה מההיגיון. כך יש לראות את המאורעות הקשים שפקדו את עם ישראל בדורות האחרונים. השכל אינו יכול להסביר את שתירת אומות העולם לסבלו של עם ישראל, או גרוע מכך - את ביטויי השמחה לאידו.

אלא שדווקא ההגדרה 'פלא' נותנת פתח להבנת העניין. לעיתים איננו צריכים לשאוף להבין את דרכי השם. יתרה מזו, הקב"ה בעצמו אינו רוצה שנבין ונצדיק את מעשיו. אפילו התורה הקדושה אומרת "וְהִפְלֵא" - זה דבר בלתי-מובן, אין כאן שום הסבר.

איפה הגבורה?

עניין דומה אנו מוצאים בגמרא במסכת יומא, המספרת שמשאמר אמר בתפילה "האל הגדול, הגיבור והנורא". לאחר חורבן הבית אמר ירמיה הנביא: "נכרים מקרקרין בהיכלו; איה נוראותיו? לא אמר 'נורא'. אחר-כך בא דניאל, אמר: "נכרים משתעבדים בבניו; איה גבורותיו? לא אמר 'גיבור'. לאחר מכן באו אנשי כנסת הגדולה

אמרת השבוע

החודש המכריע?

באחד מימי חודש אלול נסע רבי מרדכי מלכוביץ' בדרך ועצר בפונדק יהודי ללינת לילה. בהיכנסו פנימה שמע את שיחתם של איכרים גויים שישבו ושתו בתום יום העמל.

קרא אחד האיכרים לעבר חבריו: "אחיי, החודש הזה של איסוף התבואה אחרי הקציר הוא המכריע את השנה כולה. מי שמתעצל בחודש הזה, ירעב ללחם כל השנה".

מיד פנה רבי מרדכי אל חסידיו ואמר להם: "שמעתם מה אמר האיכר? החודש הזה הוא המכריע את כל השנה כולה - מי שמתעצל בו, מניין ישאב חיות של קדושה בשנה הבאה!".

פתגם חסידי

"הפירוש האמיתי של 'אני לדודי' הוא שיהודי ידע כי כל תכלית קיומו היא בעבור 'דודי', לשרת את הבורא, ואין לו שום מציאות משלו" (בעל 'שפת אמת')

מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף | הבאת ביכורים

מן המעיין

של מי הארץ

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה, אשר תביא מארצך, אשר ה' אלוקיך נתן לך" (דברים כו, ב). עניינה של מצוות הביכורים להוציא ממשבתך שהאדמה היא "ארצך", ולהביאך לידי הכרה אשר ה' אלוקיך נתן לך".

(העקדה)

קשר הדדי

בפרשת הביכורים מוזכר שם ה' י"ג פעמים, כנגד י"ג מידות הרחמים; ובפרשת י"ג מידות הרחמים, שבה נאמר "ויעבור ה' על פניו ויקרא" (שמות לד), הוזהרנו על "ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלוקיך".

(משך חכמה)

חסימת התאוה

"אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שביכרה, כורך אותה בגמי לסימן ואומר: הרי זו ביכורים" (ביכורים ג). אדם היורד לתוך שדהו, ונפשו חומדת לאכול את התאנה שביכרה, כורך מעליה גמי - יחסם את תאוותו ויסגור בעדה.

(רבי אלימלך מליז'נסק)

פרי של הקב"ה

"יורד לתוך שדהו" - הקב"ה נכנס לכרם עם ישראל, ורואה תאנה שביכרה" - ילד או ילדה שנכנסים לגיל מצוות, "אומר: הרי זו ביכורים"

- הוא מצווה ורוצה שיחנכו ילד זה לתורה ולמצוות, שיביאוהו ל'בית המקדש'.

(הרבי מליובאוויטש)

שנאת ישראל נצחית

"ארמי עובד אבי" (דברים כו, ה). לא "עבד", בלשון עבר, אלא "עובד", בלשון הווה. כי שנאת ישראל לא פסקה מאז ועד היום - הארמי ממשיך בשנאתו ובאיבתו בכל דור ודור.

(רבי חיים מצאנז)

חסד בעוצמה של גבורה

"השקיפה ממעון קודשך... וברך את עמך את ישראל" (דברים כו, טו). אומרים חז"ל (ירושלמי מעשר שני): "כמה גדול כוחן של עושי מצווה, שכל השקפה שבתורה ארוכה, וזה בלשון ברכה". קללה שנהפכת לברכה גדולה מברכה סתם. כאשר הקללה נהפכת לחסד, נמשך החסד בדרך של גבורה, בהתגברות ובחזוק.

(אור התורה)

כוחה של מצווה

"כמה גדול כוחן של עושי מצווה, שכל השקפה שבתורה ארוכה וזה בלשון ברכה. אמר רבי יוסי ברחמינא: ולא עוד אלא שכתוב היום הזה" (ירושלמי מעשר שני). רבי יוסי ברחמינא מוסיף על דברי תנא קמא, שאין הדבר במצוות ביכורים בלבד, אלא כך הוא בכל זמן ובכל מקום. קיום המצוות הופך את הקללה לברכה.

(ספר המאמרים ת"ש)

סיפור הדורות

הרב ישראל מאיר לאו היטיב את עניבתו, יישר את מגבעתו ונכנס לאולם אקדמיית 'ון ליר' בירושלים, לקראת סימפוזיון בנושא הנוער והזהות יהודית. הקהל כבר תפס את מקומו, ומולו ישב עמיתו לוויכוח, מר מרדכי בראון (המכונה מורלה), אלוף-משנה במילואים וחבר כנסת לשעבר.

בעוד הרב מסדר במוחו את דבריו, הוענקה רשות הדיבור לבראון. "רצוני לחלוק עמכם אירוע שאירע לי באמצע שנות השישים", פתח ואמר. "הצטרפתי למסע של קבוצת ספורט ישראלית לברית-המועצות. באותם ימים זה היה אירוע יוצא דופן. יהודי מוסקווה התרגשו מאוד למראה בני עמם מישראל, וציפו לפגוש אותם בשבת בבית הכנסת.

"בתפילת שבת היה בית הכנסת מלא מפה אל פה. הספורטאים באו חבושי כיפות, והתפילה החלה. ואז קרתה תקרית לא-נעימה. בקריאת התורה הוזמן אחד הספורטאים לעלות לתורה, והתברר שהאיש לא ידע את ברכת העלייה לתורה. אלה היו רגעים מביכים מאוד. השחקן חש בוש ונכלם, והיהודים המקומיים הפתעו לראות יהודי מארץ ישראל שאינו יודע לעלות לתורה.

"האירוע חולל סערה בארץ. אישים רבים הביעו זעזוע לנוכח ניתוקו של הדור הצעיר מערכי היהדות. שר החינוך דאז, זלמן ארן (זיאמה), השמיע דברים נוקבים, ולא הסתפק במס שפתיים אלא קרא למסד שיעורי תודעה יהודית בכל בתי הספר הממלכתיים בארץ. ואכן, הרעיון קרם עור וגידים, גויסו תקציבים והוחל בהכנת תכניות.

"באותם ימים שימשתי קצין החינוך הראשי בצה"ל. שר החינוך זימן אותי לפגישה, ובמהלכה אמר בהתלהבות כי צה"ל הוא בית הספר הגדול ביותר בארץ ואני, קצין החינוך הראשי, מנהלו. על כן עליי להכין מערך הרצאות בנושא תודעה יהודית, ומשרד החינוך יתקצב זאת. המטרה היא, הוסיף ארן, שכל חייל ישלים בתוך שלוש שנים את שנות ההקסר שלו.

"נאווה הנרגש של שר החינוך הותיר אותי משועשע. וכי שר החינוך נעשה דתי? האומנם הגיל עושה את שלו, והאיש מתחיל לחשוש מפני מתן החשבון בעולם האמת? השבתי לו

בשאלה: 'הגם שאול בניאיים?'

"שר החינוך הישיר אליי את מבטו ואמר: 'אל תחשוב שחזרתי בתשובה... אספר לך: בשנת 1917, בעת מלחמת העולם הראשונה, הייתי חייל בצבא הרוסי. יום אחד היינו בשדה קרב אכזרי, שנהפך למרחץ דמים נורא. היינו חשופים על אדמה חרושה, בלי

מחסה ובלי מסתור, ולהקת מטוסי קרב גרמניים הפציצה אותנו. היינו כמו ברווזים במטווח.

"פתאום חשתי כאב חד מפלח את ירך שמאל שלי. קילוח דם פרץ מן הרגל. בידי הימנית ניסיתי לחלץ מן החגור את אֵת החפירה, כדי לנסות לחפור שוחה להסתתר בתוכה.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

גאולה לכל יהודי

בגאולה הקרובה הכול ייגאלו ולא יישאר אפילו יהודי אחד בגלות. כך נאמר בספר יחזקאל (כ,לג): "חי אני נאום ה' אלוקים, אם לא ביד חזקה... אמלוך עליכם". אפילו אם יהיו מי שלא ירצו להיגאל, יגאל אותם הקב"ה על כורחם. וכך מפרש רש"י את הפסוק "ושב ה' אלוקיך את שבותך" (דברים לג) – "אוחז בידיו ממש איש-איש... תלוקטו לאחד-אחד בני ישראל".

איך ייתכן שרשעים יזכו לגאולה, וכי אין דין ואין דיון, חס ושלום? אלא ברור שאין הכוונה שיישארו ברישעתם. הקב"ה יעורר את ליבו של כל יהודי לשוב בתשובה שלמה, עד שיהיה ראוי לגאולה. כך מפרש רבנו הזקן (הלכות תלמוד תורה פרק ד, הלכה ג. תניא סוף פרק לט) את הפסוק "כי לא יידח ממנו נידח", שכל יהודי "בוודאי סופו לעשות תשובה", לקראת הגאולה.

החסד יגבר

עצם קיומם של חוטאים בעת הגאולה אין בו כדי למונעה. על הפסוק (תהילים קלח), "והוא יפדה את ישראל מכל עוונותיו", אומרים המפרשים (מצודת דוד): "גם העוון לא יעכב הגאולה, כי הוא יפדה את ישראל מן העוונות". אפשר לראות זאת גם בסדר הפסוקים שאומרים ב'נפילת אפיים' – קודם פִּדְהָ אֱלֹקִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל צְרוּתָיו, שהיא היציאה מן הגלות, ורק אחר-כך "והוא (הקב"ה) יפדה את ישראל מכל עוונותיו" (ראה באריכות ספר השיחות תנש"א כרך א, עמ' 323 ואילך).

כך נאמר גם כן (מיכה ז,יח): "מי אֵל כִּמֹּךָ נוֹשָׂא עֹוֹן וְעוֹבֵר עַל פִּשְׁעוֹ לְשֹׂאֵרֵיט נַחֲלָתוֹ, וּפְיָרְשׁוּ מִפְּרָשִׁים: "לְשֹׂאֵרֵיט נַחֲלָתוֹ – אוֹתָם שִׁיִּשְׂאָרוּ מִחֲבַלֵי הַמִּשְׁיָח, אֵינֹו עוֹמֵד עַל הַפִּשְׁעוֹ לְהַשְׁגִּיחַ בּוֹ, לְשַׁלֵּם עֲלָיו גְּמוּלָה, אֲלֵא עוֹבֵר עַל הַפִּשְׁעוֹ וְהוֹלֵךְ לְהִלָּאָה, כֵּאלִילוֹ לֹא יִרְאֶנָה" (מצודת דוד). וכן פירש הרד"ק: "לא יפנה לעד אל מעשיהם, כי חפץ חסד הוא... וחסדו יגבר על חטאיהם כשיגיע זמן הגאולה".

אין הדבר סותר את הצורך בתשובה לפני הגאולה. אכן, נחוצה תשובה קודם הגאולה, ובמיוחד מפני שאנו מבקשים שתבוא באופן של "זכו" ובבחינת "אחישבה". אך התשובה הזאת, שלפני הגאולה, אינה חייבת להיות תשובה גמורה, שמוחקת את כל העוונות, אלא דיי בהתחלה של התעוררות בלבד. מחיקת העוונות והתשובה השלמה יהיו אחרי הגאולה.

הרהור תשובה

הרבי מליובאוויטש אף התבטא בעניין זה (שם) כי "כבר עשו תשובה", והסביר: "אין לך אדם מישראל שלא הרהר תשובה כמה פעמים במשך ימי חייו, שעלי-ידי זה נעשה 'בשעתא חדא וברגעא חדא' מרשע גמור צדיק גמור, כפסק דין הגמרא (קידושין מט,ב) ש'המקדש את האישה על-מנת שאני צדיק, אפילו רשע גמור מקודשת, שמה הרהר תשובה בליבו".

ועוד אמר: "מצאנו בדברי ימי ישראל בכל הדורות, שגדולי ישראל השתדלו להרבות בלימוד זכות על ישראל, גם כשהיו בשפל המדרגה. אבל בדורנו אין צורך אפילו לחפש לימוד זכות, מכיוון שהמציאות בפועל היא, שהחיסרון שיש בדור בקיום התורה והמצוות הוא מפני האונס של 'תינוקות שנשבו'. מי שלעת עתה אינם מקיימים תורה ומצוות הם 'תינוקות שנשבו', שהם בגדר אנוסים, ואונס רחמנא פטריה. ולאידך גיסא, כאשר אותם 'תינוקות שנשבו' מקיימים אפילו מצווה אחת בלבד (ועל אחת כמה וכמה הרבה מצוות) – הרי זה יקר וחשוב ביותר אצל הקב"ה". לכן הגאולה יכולה לבוא תיכף ומיד.

ובידי השמאלית התאמצתי לעצור את שטף הדם. נכשלתי פעמיים... חשתי חוסר אונים. יאוש החל לחול לליבי. פתאום שמעתי בתוכי קול: "זיאמה, זָאג עֶפֶס [=אמור משה]... התפלל... זה הזמן"... אבל מיד קם קול שני: "זיאמה, אל תהיה צבוע... מגיל שבע-עשרה הפנית לו עורף וחדלת מלהניח תפילין, וכעת כשאתה זקוק לו אתה נזכר להתפלל אליו?". לא התפללתי.

"מבין אתה? סיים שר החינוך, 'אינני חוזר בתשובה. רחוק אני מכך. ובכל זאת, חשוב לי שהנוער ידע, שיכיר. הלא אני למדתי ב"חדר" ובישיבה, ולפחות ידעתי. הם, הצעירים, אינם יודעים מאומה!".

"זלמן ארן סיים את דבריו ובחדר השתררה שתיקה. לאחר רגע אמרתי לו: אדוני, רצוני לספר לך סיפור אישי.

"זה היה עם פרוץ מבצע קדש, בשנת 1956. הייתי מפקד גדוד טנקים. בשעת ערב ניצבתי זקוף בקומנדקר, מניף דגל ירוק כדי לכוון את הטנקים שמאחוריי, בעוד ידי האחרת אוחזת בשמשת הרכב. לפתע נשמע פיצוץ אדיר. פגז פגיעה ישירה בקומנדקר שלי וריסק אותו. הועפתי עשרות מטרים, פצוע מרסיסים בכל חלקי גופי.

"למרבה הפלא לא איבדתי את הכרתי. שמעתי את הטנקים דוהרים ממש סמוך אליי. שכבתי על הארץ, שותת דם, ולפתע, באותם רגעי נצח, הדהד במוחי קול פנימי: 'מוֹרְלָה, התפלל!'. ואתה יודע מה, מר ארן? לא ידעתי לומר אפילו תפילה אחת. כל-כך רציני, ולא ידעתי מה אומרים ואיך...

"זוה כנראה ההבדל בין הדורות שלנו: אתה שייך לדור שידע כיצד להתפלל, אך לא רצה; ואילו אני שייך לדור שרצה להתפלל, אך לא ידע כיצד..."

מרדכי בראון סיים את דבריו. דממה השתררה באולם. הנוכחים כולם חשו כי העדות האישית הזו משנה את אופיו של האירוע. הרב לאו עצמו הרגיש כי נעתקו המילים מפיו, וכי הסיפור הזה מיתר את כל הדברים שכתנן לומר... הוא ניגש אל בראון ולחץ את ידו בהתרגשות, ודמעות מבצבצות בזווית עיניו.

רגע קודם שפנו השניים לרדת מן הבימה קם באולם גבר צעיר, לראשו כיפה גדולה ופאות עבותות משתלשלות משני צידי ראשו. "סליחה שאני מתפרץ", אמר האיש, "רק רציני לומר שאני נכדו של זלמן ארן".

מסר משמים היישר ללב

את השעות עד הטיסה לארץ. בארבע לפנות בוקר החלטתי לצאת לטיול במלון, כדי לשאוף אוויר, ואז זה קרה: חשתי התכווצות חזקה בחזה, האוויר כאילו נגמר, נפלתי במסדרון ותוך כדי הנפילה נפלטה מפי צעקה: 'שמע ישראל'. כאב חד פילח את חזי. בשארית כוחותיי הגעתי לחדר. התיישבתי על הספה ונרדמתי לראשונה."

לאחר נחיתתו בארץ פנה אל רופא משפחה וזה הפנה אותו בבחילות לחדר המיון. 'הודיע לי שאני חולה בדלקת קרום הלב (ערלת הלב), ואך כפסע היה ביני ובין מוות מיד. הבנתי שהקב"ה שמע את זעקת 'שמע ישראל' שנפלטה מפי וברחמיו העניק לי את חיי במתנה", הוא אומר.

צירוף מצמרר

שלושה ימים לאחר מכן, בערב ראש השנה, השתחרר. "באותו רגע התחיל השיקום הרוחני שלי", הוא מספר. "ביום הכיפורים התעמקתי לראשונה בחיי במילות התפילה. בשמחת תורה כיבדו אותי בהקפה והחזקתי ספר תורה לראשונה מאז ברהמצווה. ליבי פעם בחזקה, אך לא רק מהמחלה, הפעם גם מהתרגשות. הציבור בירך אותי 'תזכה לשנים רבות', ברכה שקיבלה משמעות מיוחדת.

השבוע, לפני שלושיעשרה שנים, השתנו חיי של יוסי בן-יצחק מחיפה. בשבת כ"ג באלול נחת באחת מבירות אירופה לטיול החצי-שנתי שלו ושל חבריו. קדושת השבת ואווירת חודש אלול לא היו אז חלק מרכזי בעולמו.

לפנות בוקר התעורר בבהלה: "חשתי כאב אדיר בחזה. התיישבתי וניסיתי להאט את נשימתי. ניסיתי לחזור לשכב, אך הכאב החד חזר והקפיץ אותי למצב ישיבה".

הכאב לא חלף

יוסי הבין שיש לו בעיה מסויימת אך לא קלט את חומרתה: "מתוך גישה שבכוחי ובעוצם ידי אני יכול לפתור הכול, החלטתי לצאת לפעילות ספורטיבית - ריצה לאורך הנהר. כעבור שתיים שבת למלון, נשכבתי על מיטתי, ושוב חזר הכאב החד והקפיץ אותי. באין ברירה ניסיתי לישון בישיבה.

"הזמנתי רופא וזה טען שמדובר בהתקררות ונתן לי כדורים. ישבתי בחדרי, מביט בנוף ובמוחי ניקרה השאלה: מה עשיתי, למה זה מגיע לי? אך 'התשובה' הייתה רחוקה ממני".

שמע ישראל

השעות חלפו והכאב נמשך: "התחלתי לספור

"נולדתי מחדש". יוסי בן-יצחק

"נולדתי מחדש. כמו ילד שלומד ללכת בהתחלה. פתאום קלטתי דבר מצמרר: כל האירוע התרחש בשבת שבה קראו את הפסוקים: 'אם יהיה נדחף בקצה השמים, משם יקבצך ה' אלקיך... ומל ה' אלקיך את לבבך'. הייתי 'בקצה השמים', והקב"ה, בחסדו הגדול, מל את ערלת לבי ופתח אותו לפעילות רוחנית חיובית". כיום יוסי מחלק את זמנו בין העבודה, המשפחה והתרומה לקהילה. "בתי הקפה והטילים הראוותניים פינו את מקומם ללימוד תורה, לעזרה לזולת ולזיכוי הרבים", הוא אומר.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

הרא"ש, שיש לעשות זאת בסוף השנה השישית, מכיוון שמשנכנסה השנה השביעית כבר אסור לתבוע חובות. אך בדעיבה, אם לא עשו פרוזבול בסוף שישית - עושים אותו בשביעית, כדעת שאר הפוסקים.

למעשה, בערב ראש השנה, אחרי 'התרת נדרים', על כל אדם לומר ל'מתירים' שלו: 'הריני מוסר לכם כל חובות שיש לי, שאגבם כל זמן שארצה'."

רצוי שכל רב, ראש ישיבה וכיוצא בזה, יצרך אליו עוד שני אנשים כשרים, ויכתבו ויפיצו נוסח פרוזבול, כדי שכל אדם מישראל יוכל להצטרף ולחתום את שמו על השטר ולהחזירו להם, או אפילו להצטרף לזה באמצעות הטלפון והאינטרנט וכיוצא בזה.

מקורות: שביעית פ"י מ"ו. רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ט. תוס' ח"מ ס"ז. שו"ע אדה"ז ח"מ, הל' הלואה, סעיף לה"ל (במהדורה החדשה כרך 1 עמ' יד). שלחן מנחם ח"מ (ח"ז) סימן יז.

פינת ההלכה

פרוזבול עכשיו

שאלה: מהו פרוזבול ומתי יש לעשותו?

תשובה: מצוות עשה להשמיט את החובות בשנה השביעית ולא לגבות אותם, שנאמר (דברים טו,ב): "לא יגש את רעהו ואת אחיו, פי קרא שְׁמִטָה לה".

אולם כשראה הילל הזקן שבשל כך נמנעו יהודים מלהלוות זה לזה, ועברו על הציווי (בהמשך, שם ט) "הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן יִהְיֶה דָבָר עִם לְבַבְךָ בְּלִיעַל לְאָמֹר, קָרַבָה שְׁנַת הַשְּׂבִיעַ שְׁנַת הַשְּׁמִטָה, וְרָעָה עֵינֶיךָ בְּאַחֲזֵק הָאֲבִיוֹן, וְלֹא תִמָּן לוֹ", התקין 'פרוזבול', שבו אדם מוסר את חובותיו לבית דין לגבייה, וכך אינם נשמטים, וגם הוא יוכל לגבותם.

אף ש'שביעית אינה משמטת אלא בסופה', נחלקו המפרשים והפוסקים מתי יש לעשות את הפרוזבול. לכתחילה מחמיר אדמו"ר הזקן, כדעת

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

הופיע! חדש!

הכרך השני של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

70 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 352 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020